

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-247/23-J

Název	Základní škola Havlíčkův Brod, V Sadech 560
Sídlo	V Sadech 560, 580 01 Havlíčkův Brod
E-mail	info@zssady.cz
IČO	70 911 029
Identifikátor	600 086 674
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Milena Honsová
Zřizovatel	Město Havlíčkův Brod
Místo inspekční činnosti	V Sadech 560, Havlíčkův Brod
Inspekční činnost na místě	1.–3. a 6. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Havlíčkův Brod, V Sadech 560 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

Ke dni inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 672 žáků ve 28 třídách prvního až devátého ročníku, 11 dětí v přípravné třídě a sedm žáků v zahraničí. Aktuálně je identifikováno 32 žáků s potřebou podpůrných opatření 2.–3. stupně. Významně narostl počet žáků s odlišným mateřským jazykem, a to na 107. Zájmové vzdělávání poskytovala škola 222 účastníkům v devíti odděleních školní družiny a 32 účastníkům školního klubu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je založeno na vhodném delegování dílčích kompetencí a je funkční. Ředitelka školy se opírá o reálnou koncepci rozvoje na období 2020–2026, kterou se daří postupně naplňovat. Realizují se např. volitelné předměty z oblasti informačních a komunikačních technologií (informatika, mediální výchova, polytechnická výchova), samostatný předmět finanční gramotnost v devátém ročníku, byl vytvořen a do praxe uveden Etický kodex učitele školy, zavedeny elektronické třídní knihy a žákovské knížky.

Efektivně byly nastaveny strategické cíle reagující na rostoucí počet žáků s odlišným mateřským jazykem. Došlo k zajištění vyučujících, asistentky pedagoga a psychologky z Ukrajiny, překladatelů, využití projektů, rozšíření spolupráce s dalšími institucemi, zajištění překladů výukových a informačních materiálů. Aktuálně škola reagovala i v oblasti mimoškolních aktivit žáků-cizinců a organizuje pro ně oddělení zájmového vzdělávání.

Ředitelka školy věnuje náležitou péči profesnímu i osobnostnímu rozvoji pedagogů. Další vzdělávání zahrnující různá témata probíhá napříč celým pedagogickým sborem. Začínající učitelé jsou promyšleně vedeni prostřednictvím podpůrného programu. Informovanost vyučujících a zpětná vazba je dobře zajištěna, např. používáním sdílených tabulek s různou tematikou a realizací vzájemných hospitací. V případě potřeby získává vedení školy informace od zákonných zástupců a vyučujících v rámci dotazníkových šetření, včetně námětů k další činnosti.

Hospitační a kontrolní činnost je efektivní, negativní jevy se však daří odstraňovat pouze částečně. V minulém školním roce vedení školy identifikovalo dílčí nedostatky např. v oblasti shrnutí a zhodnocení hodin, nedostatečnou práci při poskytování podpory žákům v některých předmětech, nedostatek aktivizačních metod v některých hodinách, poukázáno bylo na formalismus v práci metodických orgánů. Pedagogickému sboru byla jednotlivá zjištění sdělena a poskytnuta konkrétní doporučení. Inspekční hospitace však přetrvávání těchto nedostatků potvrdily.

Materiální podmínky umožňují realizovat vzdělávací programy. Škola vhodně reaguje na aktuální potřeby výuky, např. zajištěním prostředků informačních a komunikačních technologií a pomůcek pro polytechnickou výchovu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Téměř všechny hospitované hodiny probíhaly v příjemné atmosféře s využitím vstřícné vzájemné komunikace. Zvláště v případě využívání reálných životních situací, hledání souvislostí a zařazení zajímavých činností pracovali žáci se zaujetím a bez problémů se zapojovali do vzdělávacího procesu. Učitelé je vhodně motivovali pochvalou a povzbuzením, zároveň je promyšleně vedli k samostatnosti a dodržování nastavených

pravidel. Velmi pozitivní bylo zapojení spolužáků do vzájemné pomoci žákům s odlišným mateřským jazykem, činnostní učení, příkladná práce s chybou, účelné využití interaktivní tabule a zařazování relaxačních prvků, a to zvláště na 1. stupni. K podpoře názornosti a jako rozličné zdroje informací byly převážně efektivně využity prezentace, obrazový materiál, pracovní listy, knihy, slovník i mobilní telefony.

V závěru hodin často chybělo vyhodnocení naplnění cíle, což souviselo s tím, že vyučující v úvodu zaměřovali cíl za obsah. Možnosti ke kooperaci, souvislejšímu mluvenému projevu, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení měli žáci pouze sporadicky. Pro žáky-cizince a žáky s potřebou podpůrných opatření měli vyučující připravené speciální zadání a podklady, avšak diferenciaci učebního obsahu s ohledem na studijní potenciál všech žáků nebyla téměř zaznamenána. Pro významnější aktivizaci žáků nebylo dostatečně využíváno širokého spektra metod a forem výuky.

V přípravné třídě se škola zaměřuje na přípravu dětí k zahájení povinného vzdělávání a efektivní vyrovnávání nerovnoměrností v jejich vývoji. Děti získávaly vědomosti a procvičovaly dovednosti ve čtenářské a matematické gramotnosti, prokazovaly přiměřené znalosti v oblasti světa lidí, přírody a techniky, měly potřebu komunikovat a projevovaly zájem o nové poznání. Respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly přátelsky a ohleduplně. Řízené činnosti v průběhu dopoledních bloků byly tematicky provázané a účelně podpořené diferencovaným zajištěním individuálních potřeb dětí. Do průběhu vzdělávání se dařilo zařazovat relaxaci a pohyb i závěrečné hodnocení s prvky sebehodnocení.

Účastníci zájmového vzdělávání ve školní družině i školním klubu byli vhodně motivováni a vedeni ke vzájemné kooperaci, porozumění, ohleduplnosti a respektování nastavených pravidel. Vychovatelkami byl promyšleně uplatňován individuální přístup a klidná pracovní atmosféra. Pro naplnění stanovených cílů účelně využívaly pestrou nabídku činností odpovídající potřebám účastníků a navazující na základní vzdělávání. Žáci měli prostor pro vzájemnou komunikaci, pohybové aktivity i seberealizaci. Promyšleně byla poskytována pozitivní motivace a zhodnocení aktivit účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Potřeby a výsledky žáků pedagogové sledují, vyhodnocují a přijímají opatření, přičemž využívají průběžné klasifikace, vlastního a externího testování. Škola vhodně reagovala na měnící se potřeby účastníků vzdělávání např. zapůjčením techniky žákům v době distanční výuky, přiřazením asistenta pedagoga do přípravné třídy, optimalizací naplnění školní družiny navýšením počtu oddělení, všestrannou podporou adaptace žáků-cizinců, nabídkou doučování žákům ohroženým školním neúspěchem a kroužků pro talentované žáky. Žákům s odlišným mateřským jazykem je poskytována nejen speciální výuka českého jazyka, ale jedna hodina týdenní výuky anglického jazyka probíhá ve zvláštních skupinách zřízených pro žáky-cizince. Pro jejich hodnocení stanovila škola jasná pravidla a postupy, pro průběžné vyhodnocování prospěchu jsou účelně využívány sdílené tabulky. Externí testování tříd 9. ročníku v předmětech český jazyk a matematika potvrdilo, že studijní potenciál žáků je využíván optimálně a výsledky odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů. Na vysokém počtu neomluvených hodin se podílejí převážně žáci-cizinci, z nichž některé se i přes realizovaná opatření (výchovné komise za účasti zástupců OSPOD a tlumočníka, spolupráce s Nizkoprahovým klubem BAN) zatím nepodařilo motivovat k nápravě.

Informační systém o speciálních vzdělávacích potřebách žáků je nastaven a je funkční, ne vždy však učitelé sdílené informace důsledně uplatňují. Pedagogové průběžně sledují výkyvy ve vzdělávacích výsledcích i chování žáků, v případě potřeby spolupracují s výchovnou poradkyní a metodikem prevence. Koordinace, kontrola a vyhodnocování efektivnosti poskytovaných podpůrných opatření probíhá ze strany výchovné poradkyně za spoluúčasti učitelů, externích odborníků a zákonných zástupců. V poslední době škola řešila šikanu a kyberšikanu učitelky a spolužáků v jedné třídě, která v důsledku pozdního odhalení dospěla do vyšších stádií. Škola poté provedla potřebné kroky (např. potrestání agresorů, jednání výchovných komisí, stanovení nových pravidel třídy). V současné době zde ve spolupráci s odbornými pracovišti probíhá následný preventivní program s cílem normalizovat vztahy mezi žáky.

Znalostní, jazykové, sociální, týmové i umělecké kompetence jsou efektivně rozvíjeny prostřednictvím exkurzí, projektů, přípravy na zkoušky Cambridge English, činnosti žakovské rady včetně patronátu starších žáků nad mladšími, působení pěveckého sboru Oříšek a řadou dalších aktivit. Dobrou přípravou pro budoucí vzdělávací dráhu je Motivační program pro žáky devátého ročníku, jehož vyvrcholením je prezentace a obhajoba závěrečné práce. V této oblasti je významná spolupráce s pedagogy Střední průmyslové školy stavební Havlíčkův Brod a Gymnázia Havlíčkův Brod, kteří jsou garanty některých prací. Tento celoroční projekt zahrnující např. i posouzení prospěchu, chování, účast v soutěžích a osobní iniciativu žáky závěrečného ročníku aktivizuje, odměňování nejlepších z nich je vhodnou motivací pro nižší ročníky. Vzhledem k vysokému počtu žáků-cizinců se osvědčuje uplatňování multikulturní výchovy napříč všemi předměty a ve spolupráci s Městem Havlíčkův Brod a Místní akční skupinou Královská stezka.

Účelně vybrané povinně volitelné předměty (kopaná, informatika, rukodělné práce, environmentální výchova, polytechnická výchova, mediální výchova) a nabídka zájmové činnosti vhodně napomáhají rozvíjet schopnosti žáků.

Škola si dlouhodobě udržuje vysokou úroveň úspěšnosti v různých soutěžích a olympiádách, včetně krajských kol s postupem do celostátního finále (Ekonomická olympiáda ve školním roce 2021/2022). Také dalšími tradičními činnostmi, jako jsou např. spolupráce s mateřskou školou, knihovnou, Běh K. H. Borovského a charitativní aktivity, škola potvrzuje své pevné místo v systému organizací města.

Závěry

Vývoj školy

- Od školního roku 2021/2022 je realizována výuka v přípravné třídě.
- Došlo k významnému nárůstu počtu žáků s odlišným mateřským jazykem.

Silné stránky

- Demokratický a promyšlený styl řízení školy podporuje podnětnou edukační atmosféru v oblasti povinného i nepovinného vzdělávání.
- Široké spektrum činností nabízených žákům prostřednictvím volitelných předmětů, zájmových aktivit a projektů podporuje jejich všestranný rozvoj.
- Všestranná podpora žáků-cizinců a aplikace multikulturní výchovy přispívá k osobnostnímu rozvoji všech účastníků vzdělávání.
- Motivační program realizovaný v 9. ročníku žáky vhodně aktivizuje a motivuje nižší ročníky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné využívání aktivizačních metod, diferenciací výuky vzhledem k potenciálu jednotlivců, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků ve výuce některých pedagogů, chybějící shrnutí a závěry některých hodin, popř. bloků hodin.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat do výuky ve větší míře aktivizační metody, sebehodnocení a vzájemné hodnocení, shrnutí a závěry hodin a více diferencovat výuku s ohledem na potenciál jednotlivých žáků.
- Věnovat zvýšenou pozornost monitorování vztahů mezi žáky v jednotlivých třídách s cílem včas zachytit případný výskyt patologických jevů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje Základní školy Havlíčkův Brod, V Sadech 560, období 2020 až 2026, bez data vydání
2. Plán práce, školní rok 2022/2023, ze dne 31. 8. 2022
3. Etický kodex zaměstnanců Základní školy Havlíčkův Brod, V Sadech 560, ze dne 30. 8. 2022
4. Hodnocení hospitační a kontrolní činnosti za školní rok 2021/2022
5. Rozvrhy tříd, školní rok 2022/2023
6. Výsledky testování externím subjektem ve školním roce 2022/2023
7. Zápisy z jednání pedagogické rady a porad, školní rok 2022/2023
8. Plán DVPP, školní rok 2022/2023, ze dne 31. 8. 2022
9. Dokumentace k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Plány práce a zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí, školní rok 2022/2024
11. Zápisy ze schůzek žakovské rady
12. Dokumentace k činnosti školní družiny a školního klubu
13. Dokumentace k přípravné třídě

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji

Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

PaedDr. Dagmar Nejedlá, kontrolní pracovnice

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.